

2. Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад. М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Пєвко ; за заг.ред. О. О. Гужви. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 64 с. 8 с.
3. Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII «Про освіту». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Мельниченко А. Кодекс честі як інструмент дотримання академічної чесності науковця і освітянина. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Київ: Таксон, 2016. – 171–183 с.

#### **List of references:**

1. Academic integrity in secondary education. Methodological recommendations / ed. Yu. Breus, Yu. Bolovatska, K. Kostogryz, L. Myronenko and others. – Kyiv: B. Grinchenko Kyiv National University, 2021. – 105 p. Access mode: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-for-K-to-12.pdf>
2. Handbook on academic integrity for schoolchildren / ed. M. V. Grigoriev, O. I. Krykov, S. G. Pevko; editor-in-chief O. O. Guzhva. – Kyiv: V. N. Karazin Kyiv National University, 2016. – 64 p. 8 p.
3. Law of Ukraine dated 05.09.2017 No. 2145-VIII “On Education”. [Electronic resource] Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Melnychenko A. Code of Honor as a Tool for Maintaining Academic Integrity of a Scientist and Educator. Academic Integrity as a Basis of Sustainable University Development. Kyiv: Takson, 2016. – 171-183 p.

*Супрун Майя Володимирівна,  
кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри іноземних мов  
гуманітарних спеціальностей  
Волинського національного  
університету імені Лесі Українки  
ORCID: 0000-0002-6800-2729*

## **МОТИВАЦІЯ ЯК ГОЛОВНА УМОВА УСПІШНОГО ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У ВНЗ**

Інтернет-адреса публікації на сайті:  
<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-5409/>

Одним із найважливіших компонентів навчання іноземної мови є формування та розвиток мотиваційних чинників у навчальному процесі. Методика навчання повинна забезпечити високу навчальну та комунікативну мотивацію студентів у процесі оволодіння іноземною

мовою. Поява мотивації у процесі вивчення іноземної мови зумовлюється ступенем зацікавленості навчальним матеріалом, його актуальністю, новизною, інформативністю, проблемністю, а також визначається способом організації процесу навчання [1, с. 174].

У зарубіжній педагогіці питанням мотивації вивчення іноземних мов приділялось достатньо уваги. У психології мотивація розглядається як стан організму, що готовий до дії (Reber, 1985). Дуже часто це явище трактують як «порив», а ще точніше визначення дав Miller (1978): як біологічні, соціальні і психологічні якості, які захищають від лінощів і є поштовхами до дії. Педагогічні цілі включають у поняття мотиву Н. Komorowska (1978), R. Wensel (1994), виділяючи внутрішні і зовнішні мотиви [2].

Перед сучасним викладачем передусім стоїть завдання задіяння в навчанні таких ресурсів, які пробуджуватимуть і підтримуватимуть в студентів інтерес до пізнання нового. У цих умовах важливого значення набуває мотивація як важливий компонент освіти. Від мотивації студента залежить його успішність, глибина й міцність знань, бажання і здатність навчатися протягом усього життя.

Мотивація – це інтереси, потреби, прагнення, емоції, переконання, ідеали, установки, які спонукають студента до діяльності. Мотивація сприяє появі в студента навчальної ініціативи й любові до навчання, спонукає його діяти з максимальною енергією в різних навчальних ситуаціях.

Слід розрізняти внутрішню та зовнішню мотивації. Зовнішня мотивація проектується оточуючим середовищем, в той час як внутрішня визначається рівнем індивідуальної зацікавленості у володінні іноземною мовою. У процесі викладання іноземної мови особливу увагу слід звернути на формування умов зовнішньої мотивації за допомогою мотиваційних стратегій навчання: створення основних мотиваційних умов, формування початкової мотивації, підтримка та забезпечення мотивації, розвиток позитивної самооцінки.

З огляду на вищезазначене, створення основних мотиваційних умов передбачає побудову атмосфери взаєморозуміння між викладачем і студентами, створення позитивної динаміки всередині групи студентів з метою досягнення успіху. Формування початкової мотивації відбувається шляхом усвідомлення імовірних та бажаних досягнень у навчальному процесі.

Внутрішню мотивацію поділяють на комунікативну, лінгвопізнавальну та інструментальну.

Комунікативна мотивація – бажання та спроможність студентів спілкуватися іноземною мовою. У контексті професійної іншомовної компетентності, це умовне передбачення учасником бажаного для нього

результату спілкування, спрямованість свідомості на такий результат. Комунікативна мотивація визначає засоби успішної комунікації, тобто вибір способів мовленнєвого вираження та одиниць мовної системи. Метою комунікативної мотивації є організація мовлення у відповідності до ситуації спілкування та правил мовного етикету задля запиту та повідомлень професійної інформації.

Лінгвопізнавальна мотивація – позитивне ставлення до самої мовної матерії, до оволодіння мовним матеріалом: правил та реалій мовних одиниць, здатність отримувати інформацію та успішно реалізовувати комунікацію під час професійного спілкування. Інструментальна мотивація – позитивне сприймання студентами певних форм та видів роботи. Підбір навчальних матеріалів та завдань має носити різноманітний та професійно спрямований характер. Отже, внутрішня мотивація характеризує мотиваційно-спонукальну сферу людини, на яку впливає характер навчальної діяльності, потреби суспільства, соціальні мотиви. В сукупності вони становлять зовнішню мотивацію.

Підвищувати мотивацію у студентів до вивчення іноземної мови можна шляхом інтерактивних та особистісно зорієнтованих педагогічних технологій. Розглянемо деякі шляхи підвищення мотивації студентів щодо вивчення іноземної мови.

1. Поставити перед студентами точну мету. Пояснити студентам, що розвивати мотиви цієї мети дуже важливо. Тому обов'язковим є організація такого процесу, де ставиться завдання які потрібно досягти.

2. Мотивувати студентів до активності використання іноземної мови у інших місцях обміну інформацією (Інтернет-форумах, онлайн-курсів тощо).

3. Надати студентам можливість вільно спілкуватись між собою іноземною мовою шляхом альтернативних форм таких, як: конференції, відвідування музеїв та виставок та ін.

4. Розширення можливості самореалізації студента.

З метою підвищення у студентів мотивації до вивчення іноземної мови викладачу слід пояснювати, що вивчення іноземної мови є частиною загальноосвітнього процесу, який дозволяє розширити світогляд. Це стає необхідною передумовою розуміння значення іноземної мови в сучасному світі, подальшого вдосконалення мовних та професійних знань, умінь, навичок.

Мотивація при навчанні іноземних мов у ВНЗ – це прагнення студентів до вивчення мови, зумовлене як внутрішніми (інтерес до самого процесу, відчуття успіху), так і зовнішніми (потреба у спілкуванні, кар'єрне зростання, заохочення) факторами. Для підвищення мотивації важливо створювати привабливе навчальне середовище, пов'язати вивчення мови з особистими цілями учня, використовувати автентичні

матеріали та сучасні технології, а також надавати позитивний зворотний зв'язок і підтримку.

Отже, мотивація служить головною умовою успішного оволодіння іноземною мовою і її необхідно постійно підвищувати. У кожного студента мотиви вивчення іноземної мови можуть проявлятися по-різному, але вони повинні спрямовуватись на формування професійної готовності. Для цього необхідно створити такі умови для вивчення іноземної мови, за яких потрібні мотиви та цілі формуються та реалізуються з урахуванням попереднього позитивного досвіду, індивідуальних особливостей та особистісних прагнень.

### **Література:**

1. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Принципи навчання ділової англійської мови студентів вищих навчальних закладів економічного профілю / Європейський університет. Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах України. Збірник наукових статей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції 23-24 грудня 2003 р. С. 173-179.
2. Wensel R. A General Theory of Language Education. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdanskiego, 1994. – p. 36-57.